

הלכות נטילת ידיים שחרית – ד

הרהור בתורה קודם נטילת ידיים

ב"י סי' פה

אמר רבה בר בר חנא אמר רבי יוחנן בכל מקום מותר להרהר בדברי תורה, חוץ מבית המרחץ ובית הכסא. ותמיהני על ה"ר יונה שכתב ... יש לו להרהר הברכה או התפילה שנתחייב ... ואפשר **דלאו בידיים מטונפות או מקום מטונף ממש קאמר**, אלא כשהידיים או המקום אינם נקיים, אבל טינוף אין בהם ... כן נראה לי לדחוק כדי ליישב דבריו.

שוע"ר סי' א מהדורא בתרא

ו אם ישן על מטתו ערום, ומסתמא נגעו ידיו במקומות מטונפים שבגופו ... אסור להוציא דברי תורה מפיו בידיים מטונפות, אבל **להרהר בדברי תורה מותר**.

שוע"ר סי' מז

ב צריך לברך בין למקרא לבד בין למשנה לבדה בין לתלמוד לבדו בין למדרש לבדו, שהכל תורה היא ונתנה למשה מסיני, **והמהרהר בדברי תורה אינו צריך לברך**. והוא הדין שיכול לפסוק דין בלא נתינת טעם לדבריו, שזהו גם כן אינו אלא הרהור והרהור לאו כדיבור הוא.

שוע"ר סי' סב

ג ומכל מקום אם הוא אנוס שאינו יכול להוציא בשפתיו, כגון שאין המקום נקי, בענין שאינו יכול להוציא בשפתיו, **דהיינו שאין המקום מטונף לגמרי, יש לו להרהר**.

שוע"ר סי' עג

א להרהר בדברי תורה מותר אפילו כשערונו ממש מגולה ... שהרהור אינו כדיבור **לענין זה**, אע"פ שהוא כדיבור **לענין להרהר במבואות המטונפות**.

שוע"ר סי' עד

א כתוב בתורה ושבת וכסית וכו' כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך וגו' והיה מחניך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר וגו', מכאן למדו חכמים שבכל מקום שה' אלהינו מתהלך עמנו, דהיינו כשאנו עוסקים בקריאת שמע ובתפלה או בדברי תורה צריך להיות המחנה קדוש, **שלא תהא צואה מגולה** שם, ושלא יהיה **דבר ערוה כנגד פניו של אדם הקורא או מתפלל** ... ראשו ולבו של אדם הקורא או מתפלל צריך גם כן **שלא יהיו רואים את הערוה**, דהיינו שלא יהיה עם הערוה תחת מכסה אחד.

שוע"ר סי' עה

י מותר להרהר בדברי תורה כשהוא ערום, ואין צריך לומר כנגד ערוה אחרת, **שנאמר ערות דבר**, דיבור אסור הרהור מותר.

שוע"ר סי' פג

א צריך לזהר שלא לקרות או להתפלל, או **להרהר בדברי תורה**, בחצר כנגד בית הכסא כמלא עיניו, אף על פי שהוא סגור ואי אפשר לראות הצואה שבו. במה דברים אמורים כשעשה בחצירו חדר מיוחד לזה. אבל אם עשה בית הכסא במחיצות של בית או חצר, אין על המחיצות אלו דין בית הכסא אע"פ שהן גם כן מחיצות של בית הכסא, (ו) כיון שאינן מיוחדות לו בלבד [ו] מותר לקרות אפילו בסמוך להן ממש.

שוע"ר סי' פד

א ובאמצע שקצת מן העומדים שם הם לבושים וקצתם ערומים יש שם שאילת שלום, אבל לא קריאת שמע ותפלה ודברי תורה, אפילו בשעה שאין שם אדם ערום. אבל מותר להרהר שם בדברי תורה, אפילו כשיש שם ערומים, ומותר לפסוק שם דין, ובלבד שלא יאמר טעמו של דבר, שזה אינו אלא כמו הרהור בדברי תורה שמחשב הטעם בלבו.

שוע"ר סי' פה

א כל ענין שהוא מדברי הקודש, אסור לאמרה במקום הטינופת, דהיינו במקום שיש בו צואה או מי רגלים או בבית הכסא או בבית המרחץ ... ולא לאמרו בלבד, אלא **אפילו להרהר בלבו אסור**, אפילו בדברי תורה.

שוע"ר הל' ת"ת פ"ב

יב וכל מה שלומד **בהרהור לבד**, ואפשר לו להוציא בשפתיו ואינו מוציא, **אינו יוצא בלימוד זה** ידי חובת מצות ולמדתם אותם, וכמ"ש לא ימוש ספר התורה הזה מפ"ך והגית בו וגו'. וכמו בכל המצות התלויות בדבור, שאינו יוצא בהן ידי חובתו בהרהור.